

160558 – به مادرشان پولی با نسبت‌های متفاوت می‌دهند و او این پول را پس‌انداز می‌کند؛ آیا پس از وفاتش این پول‌ها بر اساس همان نسبت پس داده می‌شود؟

سوال

ما سه برادر هستیم؛ برادر بزرگتر مهندس نفت است و دومی معلم زبان عربی در یک مدرسه خصوصی است و من در بخش خدمات کار می‌کنم. ما هر ماه بر اساس توان مالی‌مان به مادرمان مبلغی می‌دهیم؛ مثلاً مهندس ۱۰۰۰ لیره می‌دهد و معلم ۶۰۰ لیره و من ۳۰۰ لیره، یعنی به نسبت ۱۰:۶:۳ و مادر مبلغی از این پول را کنار می‌گذارد. آیا در صورت وفات مادر این مبلغ به شکل مساوی تقسیم می‌شود یا بر اساس همان نسبتی که هر یک از ما داده‌ایم؟ و جزاکم الله خیرا.

پاسخ مفصل

الحمدلله.

این مال اگر از روی نیکوکاری و صلۀ رحم به مادر داده می‌شود - چنانکه از ظاهر سؤال برمی‌آید - ملک مادر است و اگر از دنیا برود در میراث او وارد می‌شود و میان وارثان تقسیم می‌شود و دیگر اینکه چه کسی چقدر به ایشان داده تأثیری ندارد و فرزندان پسر در نصیبشان از میراث برابرند.

اما اگر این پول را به عنوان قرض داده‌اید، این پول در هنگام حیات در تملک ایشان است، اما پس از وفاتشان اگر این قرض را پس نداده باشند، پیش از تقسیم میراث از ماترک ایشان برداشته می‌شود و به اندازه طلبی که هر طلبکار دارد به آنان پس داده می‌شود، زیرا الله تعالی درباره میراث می‌فرماید:

مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ [سورة نساء: ۱۱]

(پس از انجام وصیتی که به آن سفارش کرده یا قرضی [که باید از میراث استثناء شود]).

والله اعلم.